

355. Ratjetoe (28)

1. Kun je met een mon-choutaart, dus zonder mond-op-mondbeademing, mond-en-klauwzeer verspreiden via het MKZ-virus? Een multihull is een zeilboot. Monsieur Jourdain was niet zo slim, maar had mooi klinkende praatjes. Mooi praten is een mooi weerverhaal houden op de Mookerhei als het plensregent. Een moppentapper die moppen tapt is behoorlijk moquant bezig. Een Frans naakt toont morbidesse, een Italiaans morbidezza. Een moreske is een arabesk van Moorse vorm. De foto van de morenegletsjer was gemorft. Een moquette gangloper is van fluweelachtig trijp gemaakt. Mosquito's zijn piepkastjes (Jaarboek 2010). Een mozetta is de schoudermantel van de bisschop. De mozes-in-het-biezen-mandje is een bekende kamerplant uit Mexico. Het moustérien is een periode uit de steentijd. De moussaka is een Grieks gerecht. Mouliné is hetzelfde als moulinetgaren. Kijk daar, het mottekasteel!
2. Een muizenbeetje heeft een dubbele betekenis. De mudejarstijl [gar] is een Spaanse kunststijl. Eten muezzins vaak mueslibrood? De muleta is een stok met rode doek, gebruikt bij het stierengevecht. Het bijwoord 'mutato nomine' betekent 'als men slechts de naam verandert' (en niet de zaak in se, an sich). Je zegt iets musculairs, als je de kanjer musculous noemt. Muskaatwijn wordt uit muskadellen gewonnen; muscadet komt echter van de Loire. De musivische wandversiering bestond uit mozaïekwerk. Mag je musique concrète wel muziek noemen? De Leugenbaron is de baron van Münchhausen. In München kocht ik munster voor op het brood. Het mysterie was achter de mystère verborgen. Deze compositie lijkt wel muzenwerk. Wij doen niet mee aan mythevorming. De mycorrhiza is een vorm van symbiose tussen planten en zwammen. Er heerste een myxomatose-epidemie.
3. Kan myalgie (spierpijn) het begin zijn van myalgische encefalomyelitis (afkorting: ME)? Myasthenie is een spierzwakte en myorrhexis een spierscheuring. Hoeveel poten hebben een myriade myriapoden wel niet? De myosotis is de vergeet-mij-niet. Bestudeert de myiologie hoe je van een van haar studieobjecten een MX-raket (of toch liever een olifant) maakt? De myiasis is het parasitisme van vliegenlarven in het menselijk en dierlijk organisme. Je kunt iets in stock hebben, maar ook op stock. Het kwartje had een dubbeltje-op-zijn-kantbelevens. De naja's zullen je najagen. Heb je een mo-akte of een n-akte (ook wel n.o.-akte)? De nageire is een Japanse manier van bloemschikken in een vaas. Waarom zeg je naftochinon, als je vitamine K bedoelt? Een nagger vertoont nag, normafwijkend gedrag; veelplegers worden daarbij niet afzonderlijk genoemd (afkorting: n.a.g.).
4. Naffers is een scheldnaam voor hen die uit Noord-Afrika komen. Een nabob was een Europeaan die in Nederlands-Indië schatrijk geworden was. Illegaal rondzenden van dictees zal leiden tot naming-and-shaming. Een nansenpaspoort is voor statelozen (staatlozen). Onder de nashiboom genoot de narcissus van zijn napi's (yamsknollen, Caraïbische zoete aardappelen) en van zijn nargileh (waterpijp). De Nasdaq is de (schermen)beurs van New York. Met natriëmie heb je natrium in het bloed. Het narrowescapeverhaal was nogal spannend. De nasserist wist niet wat een narthex was. Nat-in-nat is een manier van schilderen, maar beslist geen pappen en nathouden! Hij was een nathanaël, een oprecht mens, en weigerde dan ook de naw-gegevens van de bij de naumachie betrokkenen te verstrekken. De 'ndrangheta is een op de maffia lijkende misdaadorganisatie in Calabrië. Nederlands-Indië: gordel van smaragd!
5. Zijn near misses kandidaten voor de missverkiezing? Welnee, gewoon bijna-botsingen! De Nederbelg (hij sprak Belgisch-Nederlands) werd verrast door de nieuwe taks wetten. Hij meende aldaar taxfree (taksvrij) te kunnen leven. Near banking gaat buiten de bank om; daarom zijn nearbankinginstellingen zeer geliefd. Ben je nègre, dan ben je zwartbruin als de kleur van de negers. 'Eens een dief, altijd een dief' lijkt in flagrante tegenspraak en ook nog

een contradictio in terminis met 'ne bis in idem' ('non bis in idem'). Zijn verindischte leefwijze wekte bevreemding. Het schip is gestrand op de strandwal, de nehrung.

6. Zijn er in de dicteetijgerkooien ook nog haeretici in grammatica (kettters in de spraakkunst)? Ze neeg naar me; ik neigde ertoe naar haar terug te nijgen. De Negrito's zijn de oorspronkelijke bewoners van de Filipijnen [Taaladvies], de negrito's zijn pygmeeën buiten Afrika. René is een nègre, maar hij is niet nègre. Nefrolithiase is de deftige naam voor niersteenziekte. Zij die nee schudden en de neezeggers zijn nog niet altijd nee-stemmers: nefast (rampzalig) voor sommige politieke partijen! Trouwens: de 'fasti et nefasti dies' zijn de 'gelukkige en ongelukkige dagen'. Van 'negotiëren' stamt het voltooid deelwoord 'genegotieerd'. De nepal komt uit Nepal, de paak uit Pakistan, maar de hasj alleen figuurlijk uit 'hasjiesj'. De nepent(hes) is het kannetjeskruid. Neppe (nippe) is overigens het kattenkruid. Neo- en archeofyten stammen uit verschillende tijden, neofieten vind je als novices in een klooster.
7. De strenge novicemeester waakt daar over hen. Hoe spreek je 'nepantiek' uit? N'en déplaïse zijn enthousiasme strandde het hele idee. De newwavelegende was te horen op de newage-cd en te zien op de cover ervan in new look. Nevirapine voorkomt aidsoverdracht van zwangere moeder op kind. De netizens zijn de citizens van internet en houden zich aan de nettiquette, maar newbies doen dat vaak niet. Een neuscatarre is gemakkelijk overdraagbaar. Zelfs de minste onder de nerveuste types kon zijn netsuke [nètskuh] niet vast krijgen, een ander moest deze vastmaken. Een newfoundlanderfokker hoeft niet in Newfoundland te wonen, een Newfoundlandse fokker moet dat uiteraard wel. Een next best oplossing is altijd next best. Niet-EMU-landen zijn niet-gebonden landen. Niëlleren is niëlllo(werk) maken. Ik begreep er niets van, nada, niente.
8. Om de nagana (ngana) te bestrijden speelde de paardenfluisteraar soms op zijn ney, soms op zijn ngoni, maar of het hielp ...? Het niet-doorgaan van de nietigverklaring van de nietjesverkoopovereenkomst vind ik niet pluis: de rechter leek wel niet goed snik! Een halfgeleider is geen niet-geleider. In een nieter zit een onderdeel dat je als nietgeleider kunt omschrijven. Dat een niet-West-Vlaming niets van Brugge afweet is niet waar, nietwaar? Niets doen aan een probleem is geen nietsdoen, niet een zalig nietsdoen, geen dolce far niente. Het wilde maar niet lopen met de niet-rokencampagne van de antirooklobby. De kasuaris was niet Nieuw-Guinees. De originele Nieuw-Guinese inwoners zijn de Papoea's. Zij jagen op papoeazwijnen en eten papoeanoten. Dat zijn Papoease gebruiken, die zijn Papoeaas. Een nieuwtestamenticus bestudeert het Nieuwe Testament. Ken je de nieuw-voor-oudmethode?
9. Hij beheerste het Oud- en Nieuwgrieks beide. De nifty fifty staan er goed voor: neem daar nog maar een nightcap op! Ik neigde ertoe, dat hij van Nigtevegt komt. Op de nijverheidsschool leerde ik al dat herten kunnen nijten. In de Nijlvallei zag je nijlkrokodillen, nijlbaarzen en nijlgaus. De generatie nix is van het niksisme. Nimbyisme is nogal egoïstisch. Daar moet je niet zo min over denken. De verdediging wil zo min mogelijk doelpunten tegen krijgen, evenzogoed als dat de aanval zo veel mogelijk doelpunten wil scoren. Het perpetuum mobile is het toppunt van een continuüm. De nimf is nymfomaan; zal zij ooit de Nobelprijs voor de Erotiek winnen? Ze versierde liefst de nimrod, maar die was gefocust op de nimfijn.
10. Het vroegere NIS in België is het huidige CBS in Nederland. Een nivometer meet – liefst in de nivôse, de sneeuwmaand – sneeuw, maar geen hoogte! De nix(e) werd in noordnoordoostelijke (afkorting: N.N.O.) waargenomen. Het NOC*NSF timmert flink aan de weg. De nitwit wilde het paard niqueteren. Nisine is een antibioticum. Je bent in de war: het is niet de noachitische, maar de aäronitische zegen! Aan een negen-tot-vijftype (ook:

van-negen-tot-vijftype) heb je 's avonds niets, alleen van negen tot vijf. De Nipkowschijf is naar een zeker onderdeel van televisieapparatuur genoemd. Wil je weleens weggaan, of wil je nog eens terugkomen? No-budget is ernstiger dan low budget. De non-plus-ultra is het non plus ultra bij lettertypes.

Rein Leentfaar